

IUSTIN MIHAILOV

ÎNGER
DE PIATRĂ

EDITURA REVISTEI

TIMPUL

2021

Prefață

Până să citesc romanul *Înger de piatră*, n-aveam idee despre scrisul lui Iustin Mihailov. Deși nu e la prima carte, ci deja la a treia: a debutat în 2016, cu volumul *Chemarea nordului îndepărtat*, iar un an mai târziu i-a apărut *Copiii de pe strada mea*. De profesie este medic, specialist în neurochirurgie. Și nu dau acest detaliu întâmplător, ci fiindcă bănuiesc că există o legătură între personajul Daniel și doctorul Spătaru din carte. Mai precis, bănuiesc că Iustin Mihailov pornește povestea din *Înger de piatră* de la un caz real, de la o „întâlnire” cu viitorul său personaj în timpul unei nopți de gardă. Mi-am dat seama nu datorită prezenței unui doctor în roman, de altfel o apariție sumară, episodică, însă ultimele pagini dobândesc o stranietate ce scapă științei, trecând în ceea ce îndeobște numim „fenomene paranormale”, or e greu de acceptat că un medic ar putea inventa o astfel de istorie. Dar e posibil și să mă înșel, să pun la lucru o prejudecată.

Mai important, mi se pare să precizez de la început că Iustin Mihailov e un scriitor în sensul plin al

S-o mângâi, s-o alinți, să-i dai din sufletul tău. Sculele astea moderne sunt bune, nu-i vorbă, poți lucra la milimetru, îți ușurează munca, dar nu reprezintă personalitatea creatorului. Trebuie să lași deoparte mânușile, să iei în mâini dalta și ciocanul și să imprimi pietrei aura ta de artist, diferită de cea a unui robot la fel de bun în a putea manevra ușor aparatura. Suntem în patria lui Michelangelo și Leonardo, ce-i care au însuflețit piatra prin osteneala lor, zămislind capodopere divine pentru eternitate. Nu uita că piatra e cel mai durabil material de construcție, mai rezistent chiar decât betonul, iar mărturie peste milenii ne stau piramidele.

Daniel sorbea cu nesaț vorbele lui Giuseppe, expresie a crezului său artistic și atunci când se știa singur, lua bucățile brute de piatră și le rotunjea colțurile cu dalta și ciocanul, unelte primite în dar de la atelierul personal al lui don Giuseppe. De altfel, tânărul pietrar român era unul dintre pușinii vizitatori acceptați în acest spațiu plin de o sumedenie de sculpturi, unele terminate, altele încă nefinisate, realizări ale talentului mentorului său. Și în mintea lui Daniel se înfiripau tot mai multe vise pentru viitor.

Perioada petrecută în Italia a fost o parte bună a vieții sale, descătușat de apăsarea permanentă din timpul facultății. Simțea în sfârșit că prinde aripi, că putea da frâu liber puterii sale tinerești, înlănțuită prea mult timp înlăuntrul său. Făcea ce îi plăcea, având impresia că era născut pentru a fi un îmblânzitor al pietrei. Giuseppe avea mai multe manuale și albume de artă cu sculpturi celebre, aranjate cu grijă

posomorât. Dar în fine, ca să fii liniștit, află că totul este bine, nu s-a întâmplat niciun prăpăd pe acolo.

— Uite, am stat și m-am gândit mult la părinții noștri, tot mai bătrâni și mai neputincioși. M-am gândit la casă și la pământ. Ei nu vor mai avea puterea să muncească și paguba se va alege de ale noastre.

— Păi, de ce nu te-ai gândit la astea iarna trecută, când le-ai întors spatele și le-ai trântit ușa în nas? Te cuprind regretele acum? Tot e bine. Află că Ruxi este foarte destoinică și face față cu brio problemelor gospodăriei. De bani nu duc lipsă, eu am continuat să le trimit de când am plecat de-acasă. Oricum, nu prea am ce face cu ei pe aici, așa că nu văd o problemă prea mare.

— Ei, dar sprijinul unui bărbat ar însemna cu totul altceva. Un bărbat tânăr ar fi un stâlp important în susținerea casei. De aceea, aș vrea să-ți propun ca tu să te duci acasă și să-i ajuți cu forța ta, cu sfatul tău, acum, la bătrânețe. Ai putea intra în afacere alături de Ruxi și, cu experiența ta în cifre, ați putea să vă extindeți și să realizați lucruri frumoase. Poate îți vei găsi și o fată, pentru a te căsători cu ea. Eu mă voi descurca și fără tine aici, nu e mare scofală să-mi iau singur uneltele și nici munca de acum nu e prea dificilă. Ce zici? Nu ți-ar conveni să revii acasă?

— Cu alte cuvinte, mă alungi? replică bănuitor Răzvan, rămas în expectativă.

— Nu, nu e vorba de asta, cum poți crede așa ceva? Îmi doresc doar ce-i mai bine pentru cei de acasă și pentru tine. Cu banii puși deoparte până

se revărsa acum spre mare. Era pregătită să-l înfrunte în drumul ei. În cele din urmă, începe să simtă oboseala și i se face foame. Privește cu jind în fereastra unei brutării, acolo unde se lăfăie pâini de toate felurile, covrigi și colaci. Doamne, ce minunății! Dar ei îi sunt interzise aceste bunătăți. Urmează drumul de la Saint Antoine la Saint Joseph, ce acompaniază autostrada pentru o scurtă porțiune.

Călătoria ei devine tot mai lungă și mai întortocheată. Mirosul o îndrumă spre un restaurant sărăcăcios. Ocolește intrarea principală și nimerește în spate, într-o curte mică și murdară. În butoaie de plastic sunt adunate resturile de la masă. Ramona vede cum, periodic, o ușă se deschide, făcând loc unor angajați încărcăți cu gălețile pline cu lături. Foamea o răzbește și ea își face curaj pentru a-și învinge rușinea. Cerșește cu mâna un blid cu zoaie, dar femeia grasă cu halat alb îi barează avântul, răsturnând nepăsătoare căldarea în butoi.

— Pleacă de aici, nu ai voie să umbli prin butoaiele astea! Du-te și scormonește la tine în tomberoane, adăugă ea batjocoritor.

— Ia te uită la ea, îi ținu isonul o colegă, s-a învățat numai la întins mâna!

Urmează monotonia drumului drept, convinsă că până la urmă va ajunge la un liman. Nu vede clădirile din jur și nu reține numele străzilor: Aygalades, rue du Lyon, Roger Salengro. Se adună kilometru după kilometru, construcțiile devin mai impunătoare, se îndesesc buticurile și restaurantele. Trecătorii sunt destul de puțin numeroși și par foarte zoriți,

bătrân. Cântările preoților încetară și în liniștea sinistră se auzeau zgomotele înfundate ale bulgărilor de țărână, mușcând hulpav din capacul coșciugului. După câteva minute, pe locul gropii s-a ridicat o movilă de pământ puhav, având la un capăt o cruce simplă de lemn. În scurt timp, alaiul impresionant s-a topit și oamenii s-au risipit văzându-și de treburile lor și vorbind despre cu totul altceva.

Peste câteva zile, la căpătâiul proaspătului mormânt și-au făcut apariția mai mulți muncitori și au turnat un postament de beton amestecat cu fiare. După ce betonul s-a întărit bine, alți meșteri, ciopliitori în piatră, au venit și au ridicat o adevărată Golgotă din bucăți de piatră colțuroasă. Iar la sfârșit, o macara cu braț lung, fixată în uliță, manipula cu mare grijă peste gard o cutie mare de lemn și o depunea lângă mormânt. Câțiva muncitori au îndepărtat pereții zăbreliți și au dezgolit statuia zveltă a unui înger din piatră. După multe manevre minuțioase, folosindu-se ancore metalice înfipite în trupul statuii, aceasta a fost ridicată și fixată pe soclul de piatră, îndreptată cu fața spre mormânt, pentru a veghea întru veșnicie somnul celui din pământ. Creația lui Daniel își afla se până la urmă locul potrivit menirii sale. Iar dacă cineva ar fi privit mai cu atenție opera încremenită, ar fi putut observa cum aripa stângă a îngerului era ușor frântă de la umeri, acolo unde își făcuse apariția o fisură neregulată. Oamenii vorbeau șoptit, scuiându-și în sân, cum că fractura ar fi apărut în noaptea morții lui Daniel, când îngerul s-ar fi cutremurat cu vuiet mare. Dar cine putea pune bază pe spusele unor oameni simpli și plini de superstiții?

și având sub braț o servietă din piele jerpelită își făcu apariția lângă statuie și începu să se foiască vioi în jurul îngerului, plescăind din buze și scoțând sunete admirative. Ce o mai fi vrând și ciudățenia asta?

— *Wunderschön... ce finețe... ce figură are... parcă e viu... Mein Gott, așa creație n-am mai văzut... Ooo, frumosule, lasă-mă să te dezmierd! bolborosea el amestecând cuvinte românești și nemțești într-o înșiruire haotică.*

Nu se putu abține să nu atingă silueta statuii, parcă dorind să se convingă că este reală.

— *Aaa, nu v-am observat, băgă el de seamă, într-un târziu, că nu e singur. Îmi cer scuze! Ce priveliște aveți de acolo... O caut pe domnișoara Ruxandra, Ruxandra Zaharescu, mi s-a indicat că aș putea-o găsi aici, am răscolit după ea prin tot satul. Dumneavoastră sunteți, se dumiri el după ce Ruxi a ridicat degetele ca la școală. Sunteți sora artis... hmmm... maestrului, vreau să zic, răposat aici? Regretele mele, scumpă domnișoară, compasiune și durere! adăugă el cu ton cântat.*

— *Cu cine avem onoarea? îndrăzni Silvian.*

— *Ah, așa e, aveți perfectă dreptate, am uitat să mă prezint. Așa ceva e de neiertat în lumea civilizată. Sunt Karl Schelling, prim-secretar la *Neue Nationalgalerie* din Berlin. N-ați auzit de ea? Nu se poate. Înseamnă Noua Galerie Națională și face parte din Muzeul de Stat din capitala Germaniei. Văd că nu cunoașteți limba lui Goethe. Este o secțiune dedicată artei contemporane. Vă întrebați, desigur, cum de vorbesc așa de bine românește. Pentru că*